

HÉTFŐI HIRLAP

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre helyben 2.20 kor., vidéken 3.20 kor.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
HAVELKA JÓZSEF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BESZTERCEBÁNYA, FŐ-TÉR. Telefon 108.
Hirdetések díjszabás szerint.

1. évfolyam

1911 december 4

25. szám

Vihar PARÁZS a hamu alatt

Forrongás Hercegovinában OSTROMÁLLAPOT FEGYVERRAZZIA

— Saját tudósítónktól.

szárguld végig az állami tisztviselők hatalmas táborán. Méltányosság, jog és igazság ellen valónak találják, hogy az állam különbséget tesz nőtlen, nős és családos szolgálói között s e különbség szerint méri a hivatalnoki nyomor enyhítésére szánt segélyt. Pedig ennél méltányosabb, jogosabb, igazságosabb elhatározásra még alig szánta rá magát magyar kormány. Azért hangsúlyozzuk a „magyar” jelszót, mert más államban bizony már régóta ismerik a családi pótlékot, mely a nemzet fentartásának és szaporodásának és erősödésének hatalmas fejlesztőjévé vált. Franciaország két esztendővel ezelőtt Beranger indítványára nemesak a családos hivatalnokok fizetési pótlékát szavazta meg, hanem ingyenes állami oktatást biztosított a három és ennél több gyermekű családok gyermekeinek, a családfő foglalkozására való tekintet nélkül. E törvényt, mely az azóta jelszóvá vált „nemzetfentartó harmadik” érdekében hozott, akkoriban mindenki örömmel és lelkesedéssel fogadta Franciaországban és senkinek se jutott eszébe, hogy a nőtlen vagy családnélküli hivatalnokok érdekeinek esorbtítását lássa benne.

Igen sajnálatos jelenségnek tartjuk, hogy ugyanaz az intézkedés, mely Franciaországban általános megelégedést keltett, nálunk egyáltalán nem talál kellő méltánylásra és értékelésre. Sajnálatosnak tartjuk pedig azért, mert újabb bizonyítékát látjuk benne annak a régi igazságunk, hogy nálunk az egyéni érdeket mindig a köz érdeke fölé helyezik. Megteszik ezt még akkor is, amikor oly nagy jelentőségű szociális érvényesüléséről van szó, amely valósággal fordulópontot jelent társadalmunk kialakulásában.

Reméljük azonban, hogy a nagy garral megindult ellen-mozgalom mielőbb el fog csöndesedni és a nőtlen tisztviselők bele fognak törődni abba, amin változtatni amugy se tudnak és mielőbb elhatározzák magukat az egyedüli tette, mely nekik is megadja a családi pótlékot — a családalapításra.

Már hosszabb idővel ezelőtt közzeltük azt a szenzáció erejével ható hírt, hogy a Hercegovina jobbára szerb lakossága a rendkívül rossz termés miatt óriási nyomorúságnak néz elébe, és hogy az esetre, ha sürgős segélyakció nem indul meg, hamarosan valóságos forrongás színhelye lesz az anektált tartományok délkeleti és délnyugati része. E hírünk sulyát a hivatalos sajtó apparátus beismerésszámba menő vékonyka cáfolattal gyengíteni próbálta, egyéb intézkedés azonban nem történt a nyomorgó lakosság érdekében. E bünyös és eléggé el nem ítélhető könnyelműség következménye, hogy néhány járásban ma már oly nagyfokú az elkeseredés, hogy a lakosság titokban felfegyverkezik és a végsőkre kész, hogy türethetetlen helyzetén javítson.

A szerbek ezen mozgalmá ma már annyira nyilvánvaló, hogy az országos kormány a legerélyesebb módon igyekszik elfojtani a forrongás kitörését. Különösen veszedelmes teszi a helyzetet a török-olasz háború következtében beállott általános balkáni izgalom. A belgrádi szerb sajtó naponta rémhírekkel nyugtalanítja olvasóit, melyek mind arról szólnak, hogy a kettős monarchia legközelebb okkupálja a novibazári szandzsákat és e hírek valószínűséget ad az a körülmény, hogy óriási csapatösszevonások folynak a határmenti garnizonokban. Szerb ügynökök járják be Hercegovinát, akik az ottani lakosságot fegyverkezésre hívják fel, azzal az indoklással, hogy közeledik a deszámolás napja. A titkos munkának

van is fogantatója: Bosznia-Hercegovinában, ahol csakis nebezen kijárható engedéllyel szabad fegyvert tartani, a fegyveresempészt soha oly nagy méreteket nem ért el, mint a legközelebbi multban.

A csendőrség három héten belül 18 fegyveresempészt tartóztatott le és 928 engedély nélkül tartott fegyvert kobozott el.

A fegyveresempészt központja Prijeder községben van, ahol csak négy napja tartóztatják le Bjelariés Nikola, Jokies Jovo és Vajzovics Mehmed szerb parasztokat, akiknél összesen 11 forgópisztolyt, 1 vadászfegyvert, 1 főbert-puskát, 35 karabélyt és 73 Werndl puskát, továbbá 30 kilogramm löport, 1000 töltényt és 4 kilogramm dinamitot találtak. Ugyanakkor megállapította a nyomozás, hogy Verhovác Franjo ugyancsak prijederi fuvaros már 10 nap óta szállítgatja el fuvarszámra a fegyvereket és töltényeket, de bár szintén letartóztaták, ez ügyben minden bővebb felvilágosítást megtagadott.

Kötelességünknek tartjuk mind ezekre felhívni az illetékes körök figyelmét, mert a monarchia békéjének imminens érdeke van abban, hogy a balkáni viharfészekben kavargás ne legyen. A struepolitika folytatása keservesen megboszulná magát, — nevet, számadatokat közöltünk, még pedig a hivatalos jelentésekből — nem hiábavaló és furesán szövegezett beismerő cáfolatokat, hanem sürgős és gyors intézkedést követelünk.

Közgazdasági szenzációk

A belügyminiszter nyilatkozata.

Amilyen élénk, szinte lázas tevékenység fejlődött ki az országban 2—3 évvel ezelőtt községi takarékpénztárak létesítése érdekében, annyira csendessé vált e téren a hangulat a legutóbbi idők folyamán. Ennek azonban nem az képezi az okát, hogy a mozgalom lehanyatlott és a kezdeményezők felhagytak a községi takarékpénztárak létesítésére irányuló törekvéssel, hanem egyszerűen az, hogy a kormány késlekedett a községi takarékpénztárak felállítására vonatkozó szabályrendeletek megerősítésével. Ez okból ott, ahol a községi takarékpénztár felállítására minden előkészület megtétezt, kénytelenek voltak a szabályrendelet visszaérkezéte tétlenül várakozni, ahol pedig még nem jutottak el a vonatkozó szabályrendelet felterjesztéséig, annak megállapítását elhalasztották, mert célszerűnek vélték bevárni, hogy a kormány a már felterjesztett szabályrendeletekkel szemben milyen álláspontra helyezkedik, illetve minő észrevételekkel küldi vissza azokat.

A késedelem nagy kedvetlenséget okozott azokban a városokban, melyek már várva-várták a községi takarékpénztár megnyitását, amelyhez nemcsak a hitelkeresők fűttek vérmes reményeket, hanem a város közönsége is, mely a községi takarékpénztár dus üzleti hozamából véli a közköltségek egy részét fedezhetni s arra is számít, hogy e révén a város hozzájut a közhasznu intézmények felállítására céljára szükséges anyagi eszközökhöz. A vonatkozó szabályrendeletek jóváhagyásának elodázása miatt felmerült panaszoknak a belügyminiszteri költségvetés tárgyalása alkalmával a képviselőházban H o l l ó Lajos adott kifejezést, aki a szabályrendeletek jóváhagyásának késedelme miatt intézett kérdést a belügyminiszterhez. Erre a képviselőház f. évi november 24-iki ülésében K h u e n-H ó-

dervary Károly gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter, terjedelmesen válaszolt. A miniszter nyilatkozatát, mely világot vet a kormánynak a községi takarékpénztárak ügyében elfoglalt álláspontjára, egész terjedelmében a következőkben közöljük:

Holló Lajos t. képviselőtársam foglalkozott a községi takarékpénztárak kérdésével. Ez szintén egy olyan kérdés, amely már régóta foglalkoztatja a kormányt, az újabb időben azonban egy bizonyos nagyobb aktualitást nyert, mert tényleg vannak városaink és községeink, amelyek nagyon óhajtják ennek a kérdésnek megoldását, azt, hogy felállithassanak ilyen községi takarékpénztárakat, amelyeknek működése által a közszükségleteknek fedezése ezen takarékpénztáraknak hasznából és jövedelméből volna eszközölhető. Ez nagyon helyes álláspontja tulajdonképpen az illető városoknak és községeknek, hogy t. i. így, mondjuk, a közjövendelemből, amely ilyen módon áll elő, a szükségleteknek legalább egy részét fedezzék és ne kelljen a pótlások emeléséhez nyulni. Ennek csak egy nagy nehézsége van, s ez az, hogy kerülnünk kell először is azt, hogy olyan községek is alakítsanak esetleg ilyen takarékpénztárakat, ahol sem az anyagi, sem az értelmi garanciák erre nézve nincsenek meg. Még a nagy városok, azt hiszem, tudnának magukon másképp is segíteni, de itt, azt hiszem, inkább a községekről és kisebb városokról van szó, amelyeknek nincsenek olyan nagy jövedelmi forrásaik, mint épen, mondjuk, Budapestnek vagy Debrecennek; mert hiszen azoknak van szép vagyonszármazásuk. Én most a kisebbeknek fogom pártját: és van akárhány eset, magam is tudnék nevetek mondani, amikor

Ne essen kétségbe

ha szeptis, bőrkülső, ráncos, vagy nem úde az arca, ha korpás, török, vagy hullik a haja, hanem hozassa meg a Csorba-féle

- Orgona krém . 1.— kor.
- Orgona pudert . 1.— kor.
- Orgona szappant . 1.— kor.
- Orgona hajvizet . 1.20 kor.
- Orgona hajmosóport 60 fill.

mindenki bámulni fogja szépségét. Kapható minden gyógyszerárban s az egyedül készítőnél Csorba János győgytárban Kocsakemén

MEGNYILT A Royal nagyszálló SZEGEDEN

80 szoba. Központi fűtés. — Min. 12 szobában vízvezeték. — A legnagyobb kényelem

TULAJDONOS: DÁVID SÁNDOR

minden habozás nélkül meg lehetne engedni és örömmel lehetne venni ilyen takarékpénztárak alakulását. De mégis bizonyos szabályok és határok közé kell vonni, hogy mily feltételek alatt engedhető ez meg, mert különben annak a veszélynek tennők ki a takarékoskodó közönséget, hogy jóhiszeműleg a községi, vagy városi takarékpénztárakba rakná nehezen szerzett, megtakarított filléreit és ezek veszendőbe mennének. Oly korlátokat kell tehát építeni és megállapítani, amelyek biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy az ott összegyűlt pénz nem vész el, de másrészt nem lehet, magam részéről nem szeretném, hogy ez a kormány elbírálása alá tartozzék, mert ez azután a protekciónak tág kaput nyitna és a kormányra roppant nagy felelősséget is róna, ha egyénileg volna hivatva megbírálni, hogy ennek megadom, a másikkal nem adom meg a jogosultságot és rendkívüli odízus is volna mindig elbírálni, hogy egyes esetben meg lehet adni, a másikkal nem.

De van egy másik szempont is, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni, és ez az, hogy azok a takarékpénztárak, amelyek az országban fennállanak és áldásosan működnek, most már közel egy évszázad óta és amelynek közgazdasági életünknek felbresztésében és táplálásában igen nagy részük van, hogy azok ne károsodjanak, mert ez hálátlanság volna a mostani nemzedéktől. De ez elvégre nem volna a legfőbb szempont, mert hiszen a régi intézetek ma tulajdonképp az üzlet másik részével is foglalkoznak, nem is annyira a takarékpénztár legszorosabb értelemben vett feladatával, és így az ő üzleti körük nem fog az által kárt szenvedni, ha ilyen, mondjuk, községi, vagy városi takarékpénztárak alakul-

nak, de mindenesetre szolid alapon kell alakulniok, mert különben nemesak az illető községeknek és városoknak volna kárunk, amelyek felállítják az intézetet, de a többi hitelintézet általában is károsodnék, mert minden hitelintézet, a mely bajba kerül, magával von másokat is, és másoknak is okoz kárt és ezt meg kell előzni, mert ha nagyobb mértékben történik, akkor az ország egész hittele is kárt szenved, amit természetesen mindenesetre lehetőleg el kell kerülni.

A belügyminiszter eme nyilatkozata első pillanatban homályosnak tűnik fel, mert nem mondja meg világosan, hogy a kormánynak tulajdonképpen mi az álláspontja a községi takarékpénztárakkal szemben, illetve minő feltételek és módzatok mellett hajlandó azok felállítását engedélyezni. Ha azonban a nyilatkozatot beható figyelemmel átolvassuk, tisztába jövünk azzal, hogy a kormány mindenekelőtt meg akarja alkotni a törvényhozással a községi takarékpénztárakról szóló törvényt és csak ennek megtörténte után hagyja jóvá a belügyminiszter azokat a szabályrendeleteket, melyek a törvény követelményeinek megfelelnek. Hogy ez a törvény minő rendszabályokat fog tartalmazni, arra nézve a fent közölt nyilatkozat ad némi tájékozódást. Elsősorban is a törvény meg fogja követelni a városoktól és a községektől, hogy a kellő anyagi és értelmi garanciákról gondoskodják, vagyis csak azoknak a községeknek fogja megengedni a községi takarékpénztár felállítását, melyek a szükséges alapítókat a sajátjukból képesek előállítani és kimutatják, hogy a községi takarékpénztár ügyeinek intézésére és ellenőrzésére megfelelő szakerőkkel rendelkeznek.

A másik kikötés az lesz, hogy községi takarékpénztár csak ott állítható fel, ahol a takarékoság szolgálata s a hitelügyek kielégítése céljából jól megalapozott bizalomra méltó magán takarékpénztárak kellő számban nem léteznek. Ezt kell érteni a belügyminiszter ezen kijelentése alatt, mely szerint hálátlanság volna,

ha a községi takarékpénztárak felállításával az országban fennálló s áldásosan működő magán pénzintézetek károsíthatnának meg.

Végül, amint a nyilatkozatból kivehető, a törvény harmadik lényeges feltételül azt fogja kikötni, hogy a községi takarékpénztárak üzleti működésének köréből a kockázatos bankügyletek teljesen kizárassanak. Ezzel kívánja a belügyminiszter a községi és magán takarékpénztárak közt kifejlődő káros versenyt meggátolni s ezzel kívánja elérni azt, hogy a községi takarékpénztárak teljesen szolid alapon alakuljanak s a betevők pénzét ne kockáztassák.

A fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézménye dr. Batizfalvy István, egyt. tanár, Pest vármegye t. főorvosának az operatív és műfogászat specialistájának Fogorvosi Intézete (Károly-körut 3.). A főváros ezen joggal egyedülnek mondható ilyen műintézménye, melyet a v. k. miniszterium is elismerésével tüntetett ki, évtizedeken keresztül száz és száz ezer fogbetegséget sikeresen kezel. — Reggel 8-tól este 7-ig nyújtanak biztos és a legújabb villany Atszüröttetési módszer alkalmazásával teljesen fájdalommentes segélyt a fogfájás kínos betegsége által gyötörtetteknek. Foghuzások altatásban is. Az intézetben a legjobb rendszerű műfogópótlások készülnek, melyek a valódiaktól meg nem különbözhetők és ugy beszédre, mind rágásra teljesen alkalmasak és minden kellemetlenség nélkül helyeztetnek be, teljes jóátállítás mellett. Levelekre válasz. Vidékiek fél nap alatt megkapják műfogáikat.

Uj eredeti orvosi elvekről szól egy nemrég megjelent zamatos magyarsággal megirt könyv, melyben mélyreható új irányelvekről van szó. Az egész orvosi tudomány két évtized óta roppant változásokon megy keresztül. A betegségek eredetéről új elvek képződtek és ennek alapján a gyógykezelések módja is átalakult. Ezen könyv címe: a „Vérgyógyítás és akinek rendelőintézete Budapest, V., Váci-körut 18 alatt van. A könyv ára eredményei”. Szerzője dr. Kovács J. fővárosi orvos, a vérgyógyítás megalapítója, riszes vászonkötésben 1 K. Kapható minden könyvkereskedésben s a szerzőnél.

Ajánlom t. előfizetőink és olvasóink figyelmébe „Lederer-pensio” Abbazia mai számunkban megjelenő hirdetését. Kitűnően berendezett szállodák, nagyszerű konyha, egyszerűval a modern igényeket teljesen kielégítő berendezéssel révén Abbazia legelőkelőbb és legjobban látogatott szállodája és pensiója.

Abbazia

Lederer-pensio Habsburg- és Gizzella-villával és a Park-szállodával. Gyönyörű fekvés, a kikötő és kúrpark mellett. Teljes kényelem (lift, központi fűtés) stb. Polgári árak. Nyitva egész évben. Prospektus ingyen. Tulajdonos Lederer József.

Csemege szőlőt muskotályllyal keverve legfinomabbat 5 kilós posta-ládákban 3 korona utánvétellel küld LŐRINCZY LÁSZLÓ győgyyszerész BÉKÉSCSABÁN

Gallér és kezelők tisztítását legkifogástalanabbul eszközli BRADOVKA GYULA gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő-gyára KASSÁN.

Képviseletek kedvező feltételek mellett az ország minden részében kerestetnek.

Békéssy Róza és tsa szappangyára, Debrecenben

Ajánlja minden fajta mosó- és pipere szappanait. A D. E. M. K. E. gyorsmosószappant, melynek fokozott mosó és fehéritő képessége felülmúl minden más gyártmányt. 5 kgos postacsomagban is szállítjuk. Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és konyhakerti magvak **Kállai Sándor és Fia** cégnél szereshetők be. — Iroda és raktár: Budapest, VI., Király-utca 14

A boldogság

után való törekvés az emberi természet mélyében gyökeredzik. A vallás és filozófia egyaránt fölismerete ezt a tényt, ez az oka, hogy minden vallási és bölcséleti tanítás szabályokat tartalmaz, amelyek segítségével elérhető a boldogság. Egyedüli kivétel e tekintetben a pesszimizmus, de ez is elismer valami relatív boldogságot, a mely az élet megszűnésében nyilvánul meg. Az emberi kultúra kezdetén két életfelfogás uralkodott, amely a boldogságot kereste, az egyik a bibliai, amely egyedül a vallásban találta azt meg, a másik az életvidám görög bölcsélet, mely a gondtalan életben kereste a boldogságot. A görögök szerint az életnek lehető legnagyobb élvezése a boldogság. Ennek az életfelfogásnak megvolt a maga árnyoldala, mert megteremtette a rabszolgaságot, ezt a lekötözött jog nélküli tömeget, mely barom mód dolgozott azért hogy a felső tízezer boldogan élhessen.

A mi időnkben Nitche az, a ki a görög életmód helyességét vallotta. Milyen más ezzel szemben a bibliai fölfogás, amely demokratikus, amely szerint az emberiség egy nagy család, amelynek tagjai kölcsönösen támogatják és segítik egymást. És ez az emberszeretett adja a boldogságot. A menyek országára nem a gazdagoké, nem a uralkodóké, nem a művészeké hanem a jó emberé, aki az ő körében önfeláldozással működik és teremt, aki tudja, hogy az Isten szolgálata előbbre való az emberek szolgálatánál. Ez ideálhoz való szeretetteljes odaadás a legigazibb emberi boldogság. És tényleg, a kik a bibliai parancsai szerint élnek, boldogok is.

Érdekes annak a megfigyelése, hogy mint tér vissza ez a bibliai boldogságideál a francia filozófiában, amely tisztán lélektani alapon magyarázza. Ez a mélységesen szép filozófia, a melynek legnagyobb képviselője Bergson, az emberben egy sokrészű lényt lát, amely érzésekben a jó és rossz váltakozva kerülnek felszínre. A szívnek, az akaratnak, az öntudatnak, a képzeletnek felszínre alatt egész tárháza van az ismeretlen lelki kincseknek. Csak az igazán boldog, akiben megvan a képesség arra, hogy odaadó, önzetlen szociális munkás-

ságát előtérbe hozza ezeket a hatalmas erőket, aki az egész emberiségért érezni képes.

Akiben nem lép folyton előtérbe a saját személye, aki emberi hivatását odaadóan tudja betölteni, egész lelkét az emberiség javára szenteli, az a legboldogabb, meg van benne a helyes élet boldogság érzete. A ki így él, az védve van a lét szenvedéseitől, fájdalmaitól, azt nem érheti úgy sorcsapás, hogy lehetetlenné tegye mért minden csapás ellen védve van. Az még a tragédiákból is édesen fájdalmas érzéseket fog meríteni.

Ez a melancholia, amely ez élet megfigyelt ellentéteiből támad, a vágy a családi otthon után vágy a mindent kiegyenlítő túlvilági élet után.

Ugyanaz a tanítás, amit a biblia a vallás tanít. A modern filozófia átvette az isteni tanításokat és maga is azt vallja, hogy nem az élvezetek keresése nem a nagyuri, mindeneket elnyomó élet nem a hatalom, nem a nagy vagyon teremti a boldogságot, hanem az emberszeretet. Az emberszeretet, amely már ezen a világon is bőséges jutalmat nyer a saját lelki érzésében, de melynek igazi üdvöt adó jutalma azután következik, amikor már a földi lét megszűnt.

És az élet azt bizonyítja, hogy mindenki boldog lehet és boldog is lesz, aki hitben és emberszeretben él. Tekintet nélkül arra, hogy egyébként mely vallás parancsai szerint imádja istenét. Hiszen a kereszténység által alakította az egész világot, teremtett egy olyan emberiséglelket, a mely ma már általános. Minden vallás tanítja az emberszeretet. E tekintetben különbség nincs és ez a kereszténység diadala.

Azt nem tagadhatjuk, hogy hogy az emberszeretet általános emberi kötelesség, hogy csak az lehet igazán boldog, akinek lelke mélyén ott él az a tudat, hogy embertársai javára él.

Forgács.

Egy versiró műhelyéből.

Legrosszabb üzletfél a jóbarát:
Ha vásárolja pincéd ő borát,
Oly bőven mérí, mint a kútvizet:
De minden árút féláron fizet.

A lomhaságot tette ösztökéli

Jó szándék ólmos végű ostróra;
De bár a célt buzgón szuszogva méri,
Sebes járása még se lesz soha.
Gyöngyöt hiába izzad róla készség,
Babért a pálya néki nem terem:
A gyors eszü, éles szemü merészség
Könnyen legyőzi minden versenyen.

Vén kor lehet boldogsággal tele,
Nem minden ősz haj bölcsesség jele:
Keresd az érett elmét jó helyen:
Az ész a fejben él, nem a fejen.

Csak fűd reám az igazat, barátom!
A munka hajnalán, ha kürt rival,
E tette engem ott találsz a gáton:
Az ásitó mezőket meg se látom
Hazug meséik pillangóival.

Gondolkodónak börtön a világ,
Rabság az élet mindenütt nekik:
Üresfejűek gondtalan szabadság
Mesés tünderkertjének hirdetik.
Mi hát az élet? és mi a világ?
Elmém e titkon hasztalan töröm:
Oly változó, az mint ahogy szívünkben
Felváltja egymást bánat és öröm.
Ha bánatunk van: a világ fölött
Lomhán terül szét az egyforma köd:
Ha meg mibennünk boldogság virul:
A nap ki nem fog új rózsáibul.
Mig minket édes örömek legyeznek:
Nincs vége a mosolygó kikeletnek:
Mikor meg elhervadt a mi virágunk:
Mindenfelé csak pusztaságot látunk.
Képzelt valóból ennyi az igaz:
Az életünk jól gyúrható viasz:
Visszhang csupán, nem más a nagy
[világ:
Azt zúgja, mit szavunk belékiált.

Munkád a munkabérnél többet érjen!
Kenyéradónak is kell egy falat:
Hogy holtig élhess véle egy kenyéren:
Elégedett légy, mikor ő arat!

Te fővezér, figyelj a harci szóra:
Okos kalóznak most ütött az óra:
Koncoljatos fel minden ördögöt!
Kevés a föld: raboljunk új rögöt!
Te főbakó, halld: nyiltan légy kegyetlen!
Inkognitó csupán én torkolok:
Gázolj merészen a vértengerekben,
Fő, hogy haszonnal járjon a dolog!
Törös kezünk ha biztos és kemény,
Engesztelődik a közvélemény:
Ha már elég prédát hozott a tett:
Szépen megírjuk a történetet.
Cifrázd ki lanton, krónikairó:
Rendelte nekünk az örök bíró,
Hogy a pogány népekkel jót tegyünk:
Világosságot terjesztő kegyünk
Viradjon rájuk a kereszt jegyében,
Erővel is, ha csínján nem megy éppen
Szilajságukra verjük a szelid
Műveltség kellemes bilincseit!

Friss hírek.

A H. O. T. E. köréből.
A Hazafias Olvasmányokat Terjesztő Egyesület igazgató Választmányára szerdán Dr. Répási Mátyás alispán elnöklésével ülést tartott, amely elhatározta, hogy a Krajan naptár hirdetéseire vonatkozólag a szerződést a budapesti Általános Tudósító című hirdetési vállalattal megnyitják.

PártvacSORA. A helybeli 48-as függetlenségi Kossuth pártkör szombaton (december 9-én) este Szász István emeleti éttermében pártvacsorát rendez.

Kitüntetés. Ó felsége a király Hajdu Jánosnak, Hajdu Lajos helybeli ev. lelkész édes atyjának és nyugalomba vonuló sárosi ev. főesperesnek a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

Magyar istenítiszteletek. A helybeli evang. egyház elhatározta, hogy a jövő évtől kezdve Nagypénteken és a sátoros ünnepek első napján német helyett magyar istenítiszteletet fog tartani.

Jegyzőválasztás. Osztrólokán hétfőn, november 27-én volt a jegyzőválasztás. Parassin Sándor tótpelsőczi segéjjegyzőt választották meg egyhangulag.

Helyettesítés. A nagyócsai jegyzőséghez helyettesekül a nagyszalotnai főszolgabíró Ferjencsik Géza horhádi jegyzőt és Fábiny Emil nagyszalotnai jegyzőt rendelte ki.

Hangverseny. A selmeczbányai főiskola ifjúsági kör. f. hó 16-án hangversenyt szándékozik tartani városunkban.

Pályázatok. A vallás és közoktatásügyi miniszter Zólyomvármegyében az 1907. évi XXVI. t. c. 2 és 4 §-ában megállapított illetményekkel egybekötött következő tanítói és tanítónői állásokra hirdet pályázatot december 15-iki lejáratával: Alsótörökre (tanító r. kath.) Erdőbádonyba (tanító ág. evang. kántori képesítéssel) Tótpelsőczi (tanító, ág. evang.). A beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság a kerületében újabb szervezés és nyugdíjazás folytán megüresedett 5 első és 2 második illetve előléptetés esetén 7 második osztályú altiszt, előléptetés esetén 8 első és 7. második osztályú erdőlegényi és 1 második osztályú segéderdőőri állásra hirdet pályázatot január 15-iki határidővel.

Esküdtársi kinevezés. A budapesti kir. ítélőtábla elnöke a helybeli esküdtárs elnökévé a jövő évre Boleman Lajos curiai bírót, helyettesévé Lehotzky István táblai bírót nevezte ki

Protestáns estély. A helybeli evang. egyesület december 17-én tartja második protestáns estélyét, amelyben Dr. Oravec Ödön fog előadást tartani „Negyedszázad a magyar protestantizmus történetéből” címen.

Halálozások. Ifj. Telek Ármin kályhagyáros, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag november 29-én 51 éves korában elhunyt. Zoch Szaniszló, a zólyomi népbank helybeli fiókjának pénztárosa november 27-én meghalt.

Adóelengedés. A helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság a bikási tűzkárosultak házádjából, jövedelmi és betegápolási pótdójából 89 K 20 fillért töröltetett.

Halálozás. Hrankovics Ferenc, nyugalmazott állami tanító életének 91 évében rövid szenvedés után csütörtökön elhunyt Zólyomlipcsén. Hült tetemét szombaton (december 2-án) délután helyezték nyugalomra nagy részvét mellett. Hrankovics Ferenc felszázadon át működött mint tanító — kiváló eredménnyel, Valóságos apostola volt a magyar nyelvnek, a magyar szellemnek. Barczka községben pl. valóságos magyar generációt nevelt a tót népből.

Beszámoló. Bárány Radvánszky Antal, a breznóbányai kerület orsz. képviselője a múlt szombaton beszámolóit tartott Zólyombrézson és Breznóbányán, ahol lelkes ünneplésben volt része.

Uj orvos. A földmivelésügyi miniszter Dr. Huszár Lajos losonczy orvost Breznóbányára m. kir. kincstári erdészeti orvossá nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Báró Kürthy Lajos es. és kir. kamarás főispán és Dr. Répási Mátyás alispán csütörtökön kezdték meg a szokásos évi vizsgálatot a városi hivatalokban.

A legfiatalabb herceg-püspök. Sapieha Ádám herceg, akit az elhunyt Puzyna János bíboros helyébe krakói érsekké neveztek ki, feltűnő gyors karriert csinált az egyházi pályán. Kilenc év előtt szentelték pappá, egy darabig vicerektor volt a lembergi szemináriumban s 1907-ben Rómába hívták a pápa szolgálattelévő kamarásának. Mint kilenc éves pap lép most a krakói hercegérseki trónra, hogy már legközelebb az osztrák koronabíborosok sorába kerüljön a fiatal monsignore, aki a vatikánban rendkívül ügyes és okos udvaroncnak bizonyult. A herceg-püspök édesanyja Sanguszko-Lavartivicz Teréz hercegnő, aki 1883-ban esküdtött Krakóban örök hűséget Sapieha-Kodenski Leo hercegnek. Az új főpásztor tehát, akit 1902-ben szenteltek pappá, alig huszonhét esztendő. Mikes János gróf, a szombathelyi új püspök, valószínűleg öregur hozzá képest, mert harmincöt éves. A prágai herceg-érsek, Skrbenski Leo harmincöt éves korában már rég érsek volt, sőt a bíbort is megkapta, pedig nem is volt kispap, hanem mint délceg huszárhadnagy kezdte. Ez a főmagasságu ur ma már a római szent kollégium legidősebb tagjai közé tartozik s négy esztendővel öregebb bíboros Eger agg érsekénél, pedig csak negyvennyolc esztendő, egy évvel idősebb gróf Mailáth Gusztáv erdélyi püspöknél. Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspök 43, gróf Zichy Gyula pécsi püspök 40 esztendő. Igaz, hogy már mind a három régóta püspök.

A vasásnap munkaszünet karácsony előtt. Ez évben közvetlenül karácsony előtt való napra esik vasárnap s így érthető hogy a kereskedők ország-szerte feltétlenül szükségesnek tartják a munkaszünet felfüggesztését. E részben a fővárosi kereskedelmi egyesületek már fölterjesztést intéztek a kormányhoz, ahová most a vidéki kereskedelmi és iparkamarák hasonló kérelemmel fordultak. Valószínű tehát hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister teljesíteni fogja az országosan megnyilvánuló kérelmet.

A borralaló megadóztatása. A debreceni Munkásbiztosító Pénztár, hogy jövedelmét fohozza, utánajárt annak, hogy a pénztár kötelekbe tartozó pincér és borbélyegedeknek mennyi bevételük van borralalókból. Az adatok birtokában a pénztár elhatározta, hogy a borralaló után is kivetli a járulékot s ez ügyben meg is kereste a vendéglős ipartársulatot és a borbélymesterek egyesületét, hogy a járulékokat hajtsák be a segédeken.

A megkeresés nagy felháborodást keltett mert, a pincérek és borbélyok azon az állásponton vannak, hogy a borralaló nem fix-jövedelem, s így meg nem adóztatható.

Gyilkos vadorzók. Gróf Draskovich Iván séllyei uradalmának 'erdejében a múlt éjjel Hollós István 27 éves erdész vadorzókat vett észre. Feléjük ment s fegyverük átadására szólította fel őket. A vadorzók nemcsak a fegyvereik kiszolgáltatását tagadták meg hanem rá is lőttek az erdészre, akit a golyók jobb szemén sé bal kezén találtak. Életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították. A csendőrség megindította a nyomozást és sikerült

is a vadorzókat Kun István és Siantó János személyében elfogni. A szerencsétlen erdész jobb szemét elvesztette, balkeze négy ujját pedig amputálni kellett.

Tizenhárom tót és két rendőr vivott harcot szombaton este Budapesten a visegrádi-utca sarkán. A tótok baltával támadtak a két rendőrré, mire a rendőrök levegőbe lőttek, amitől a tótok annyira megijedtek, hogy ész nélküli futásnak eredtek, de elfogták őket s valamennyiüket bekísérték a főkapitányságra, ahol megindították ellenük az eljárást.

A gyümölcsöt tartalmazó postai csomagok kezelése. A kereskedelemügyi minister ismétlen figyelmeztette az összes postai alkalmazottakat, hogy a gyümölcsöt tartalmazó csomagokat a fölvetelnél, rakodásnál, szállításnál és leadásnál a lehető legnagyobb gonddal kezeljék és azokat mindig a legelső alkalommal továbbítsák. E körrendelet kapcsán a felügyeletre és ellenőrzésre hivatott közegeknek külön is köteletségüké tették, hogy az alkalmazottaknak csomagkezelés körüli tevékenységét kiserjék éber figyelemmel és a kiméletlen, gondatlan vagy kése-delmes kezelés esetén intézkedjenek a megtorló lépések alkalmazása iránt.

A francia bortertermés. Franciaország bortertermése ez évben 36.747,795 hektoliter volt, míg 1910-ben 25.436,539, 1909-ben pedig 44.844,973 hektoliter.

Felfújható gumisámfá. A számfák legnagyobb része lából készül s így tetemes súlyt képvisel. Ez főleg az utazóknak kellemetlen, akik kénytelenek a számfát cipelni. Az ő bajukon ohajt segíteni egy budapesti mérnök, aki feltalálta a pneumatikus gumú számfát, amely összehajtogatva akár mellényszabunkben is elfér és szinte súlytalan. A cipőbe helyezve felfújható s ekkor jól alkalmazkodik a cipő formájához és jobban, egyenletesebben feszíti, mint a legjobb fából való számfá.

Kitiltott tót tankönyv. A kultuszminister az „Obrazkova Slabikar Prva Čitanka“ című tankönyvet, melyet a Luther társaság adott ki s melyben a helységnevekre vonatkozó törvényszerű rendelkezések figyelem kívül hagyattak, az ország területén lévő összes elemi iskolákból kitiltotta.

Hivatásának áldozata. János György vaspályaőr, aki a Körmöcbánya és Jánoshegy között fekvő 177 sz. őrháznál volt alkalmazva, múlt hó 26-án este a rendes időben pályaszemlére indult el. Tíz fele járt már az idő, felesége és gyermekei hiába várták, ezért keresésére indultak el. Meg is találták csakhamar a pálya mentén — holtan. Azt hiszik, hogy a Rutka felől jövő gép ütötte el. Hogyan, nem tudni. Nagyobb törés, avagy megcsontítás nem történt, csak a fején látható két mély seb. S így alig lehet megérteni, mikép történhetett a szerencsétlenség.

Karácsonyi és ujévi
ajándéktárgyak nagy választékban
kaphatók Havelka József könyv- és
papirkereskedőnél Beszterczebányán.

Hirdetéseket felvesz a „Beszterczebányai Hétfői Hirlap“ kiadóhivatala.

Jó karban levő
használt

bútorok

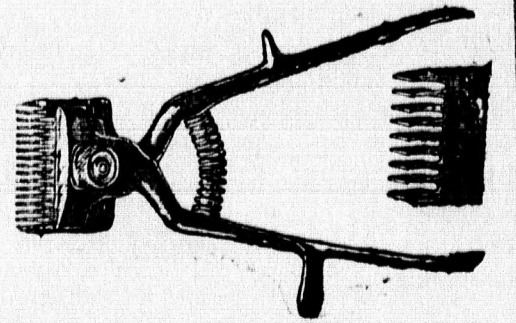
szabad kézből eladó.

Beszterczebányán,
Kossuth Lajos utca 20.

Szálka János első felsőmagyarországi
villanyerőre berendezett
borotva homorú műköszörűde Beszterczebánya.

Nagy választék mindennemű zseb- és konyhakésekben és konyhabárdokban, valamint borotvák, önműködő borotvák s különféle ollókban, úgyszintén borotva fenőkövek és szíjjak, húsvágógépek, haj-, ló-, juh- és kutyanyirógépek és kanalakban. Az elősorolt cikkeknek javítását gyorsan és pontosan eszközölöm.

9-13

Nyomatott Havelka József gyorsajtóján Beszterczebányán.

A borzalom éjszakája

— Egy szigorló orvos naplójából. —

A főorvos már hazament. A szolgálattevő orvos szobájában horkolt. Csak én, meg Pali barátom voltunk ébren az inspekcios szobában; lestük az óra lassu, ólomlábán forgó mutatóját.

Kint háborzongató havas eső esett. A sár az elhagyott utcán bokáig ért, s mindent csatakos, piszkos nedvesség fogott körül. Az inspekcios szoba kályhájában nagyokat pattogott a vizes fa és süstörny, sivitva égett, kevés meleget terjesztve. A napos díjnak szunyókált, nyitott könyve előtt, majd kiszúrta szemét a tollszárral, mit keze göröcsösen szorongatott.

Irtózatossá szelvihar remegtette meg az ablaktáblákat. A szél félelmesen visított a kályhakürtöben s valami fájdalmas, nyöszörgő hang, elfojtott sóhajts száguldott a folyosókon keresztül.

Szigorló orvosok voltunk, s bár mindent láttunk és tapasztaltunk, ami emberrel történhetik, s idegeink minden benyomásra edzve voltak, mégis ma oly különösen kényelmetlennek éreztük a szolgálatot. Talán az idő befolyásolta kedélyünket, avagy az egyedüllét sivársága okozta, elég az hozzá, jobb szerettük volna ott, meleg párnák között végighallgatni a természet e hatalmas, rögtönzött aymphoniáját.

Már a kártyázást is meguntuk. Egy apáca jelent meg hirtelen egy beteghez hívta Pali barátomat. Egyedül maradtam. A díjok, ki a felvételi könyvet vezet, oly félelmesen horkolt, hogy kénytelen voltam oldalba lökni. Szegény öreg, minő fájdalmas arccal tekintett fel. Isten tudja, milyen szép álomból vertem fel a szerencsétlent.

A kapu villamos harangja élesen esendült meg a félelmes éjszakában. Az óra tekintetem. Ejjél már elmult. Vajjon minő szegény ördögöt hozott végzetet ilyenkor mihozzánk? A lépcsőházból emberek dübörgő lépése döngött felfelé. Kimentem a szobából. Két ember hordokosárral cammogott felém.

— Mi újság, Mihály bácsi? — kérdeztem a velük jövő kapustól.

— Öngyilkost hoztunk, doktor ur.

— Ejnye, be csuf időt választott ez is magának.

— Lány az, doktor ur. Vízbe ölte magát.

— Hohó, akkor ne vigyék még a halottas kamrába. Hátha életet önthetünk még beléje. Vigyék csak a 25-be.

Pali barátom visszatért már. Arcáról láttam, hogy súlyos beteghez hívták. Nagyon gyeenge szívű fiú volt. Nem is néki találták ki az orvosi pályát.

CIMBALOM

Legjobb szabadalmazott acélszerkezetű, melynek hangja, hangtartása, csodálatosan jónak bizonyult, részlettelre is kaphatók.
Gramofonok kiváló művész-
lemezekkel, hegedűk, fuvolák,
harmoniumok stb. — Számos
kittintés, aranyérmek stb. a jó
munkáért. A modern szektakáró
pedál, acélszerkezetek stb. fel-
töltője. — Arjegyzéket kívánatra
ingyen küld.

Mogyoróssy Gyula
kir. szab. hangszergyár,
Budapesti, VII. Rákóczi-ut 71.

— No, mi újság? — kérdeztem tőle. Ő lemondólag intett kezével s ebből mindent megértettem.

— Mit hoztak?

— Egy öngyilkos leányt. Gyerünk a huszonötösbe, odavitték. Próbáljuk feléleszteni. Bár nem igen fűzők sok reményt hozzá.

Mindketten a huszonötösbe siettünk.

Addigra már a hullát kivették a kosárból s egy asztalra fektették.

Teljesen le volt vetkőztetve, csupán egy vékony lepel borította.

Pali barátom felemelte a leplet s mindketten meglepetten, mintegy odaszegyezve bámultunk a leányra.

Egy alabástrom-szobor fektett előttünk. Idomokkal, melyekhez csak a Milói Vénus tagjai voltak hasonlatosak. Arca, melyet sugárzó arany hajkorona vett körül, mintegy Rafael Madonna tekintett felénk. Ajkán szelid mosoly derengett. Nyitott szemivel pedig oly fájdalmasan tekintett felénk, hogy én meghökkenve borítottam a leplet rája.

Barátom örülként vetette magát a mozdulatlan tetemre és éleszteni próbálta. Az izdadság csurgott rólunk a nagy munkától. Mind hiába. A hullá csak hullá maradt. Szegény barátom egészen kétségbe volt esve, folyton csak azt hangoztatta:

— Egy ilyen nő nem pusztulhat el ily ifjan, ily rut halállal.

Eltorzult arcán hirtelen az öröm reménysugara cikkázott keresztül.

— Figyelj csak! Nem veszel észre valamit? Nézd, már emelkedik a keble.

Én örömmel tekinttem a hullá felé, de a mondottakból mit sem vettem észre.

— Hát nem látod! Nézd, már a szemét is lehunyta.

Ljeden néztem barátomra.

Mi ez? Csak nem örült meg. Avagy én nem látok jól. A hullá szeme épp oly tágra nyitottan bámult reám, mint előbb.

— Istenem, miért nem segítsz! — ordított felém barátom. De én, miután már beláttam, hogy minden erőlködés hiábavaló, csak szánalommal néztem barátom erőlködését.

Csak nagynehezen tudtam rávenni, hogy visszatérjen az inspekcios szobába.

Mig a lépcsőn lefelé haladtunk, folyton maga elé bámult, érthetetlen szavakat suttogott.

— Mi lett, Pali? Csak nem bolondultál a halottba?

Rám tekintett, szemeiben valami visszás fény csillogott, megijedtem. Ez az ember tisztára megőrült.

Félelmes redőkbe húzta a homlokát, majd összeszorított fogai közül, mint dübödött eb, szürte a szókat:

— A halottba. Hát ki ölte meg? Én, vagy te? Ki okozta egy gyönyörű virágszál halálát. Mi? Erre felelj!

A hideg végigfutott a hátamon. Most már tisztában voltam, hogy szegény barátom elvesztette az eszét.

Egy örülttel őjjeli egy órákor egyedül, sötét, alig világitott folyosón. Éreztem, hogy el vagyok veszve.

Pali, gyengeszivűsége dacára, herkulési természetével, s az örültség által meghatványozott erővel, s az én vézna izmimmal, hogyha küzdelemre kerül vele a sor, úgy menthetetlenül veszve vagyok.

— Miért nem felelsz? Ugy-e, mert félsz, hogy torkodra forrasztom hazug mentségeidet.

Ez utóbbi szavakat már menydörögte. Az üres falak visszhangosan verték vissza örült ordítását.

Egy mentőgondolat cikkázott agyamon végig.

Ki mondja, hogy a nő 25-ben meghalt? Hiszen te magad láttad, hogy keble emelkedett, hogy szemét lehunyta? Ha pedig él, akkor nem ölte meg senki.

— Ahá, most már te is azt állítod, hogy él. Most már nem egy örült agyrémei, látomásai azok. Nos jó. Gyerünk vissza a huszonötösbe. Ha te is azt állítod, hogy él, akkor élnie kell. Hiszen te vagy a legjobb, legértelmesebb tanítványa tanárainak. Amit te mondasz, az a szentirással ér föl.

Megragadta karomat, s mint a könnyű pelyhet ragadt magával vicsza a hullához.

Istenem, ha most rögeszméje megváltozik, ha nem találja élőnek a hullát, ugy elvesztem.

Kiáltani nem mertem. Először is hiába lett volna, mert első ordításomra örke elnémithatott volna, s mire előkerülének segítő kezek, addigra bizony áldozatul esnék dübönek. Mitévő legyenek?

A leborított hullá riasztott fel gondolataimból.

Előttünk fektett mozdulatlanul mint alabástrom-szobor.

Barátom lekapta a leplet róla. Átölelte s csókolni kezdte.

Izonyu látvány volt. Az örült s karjai között az élettelen hullá.

A hideg veríték gyöngyözött végig hátamon.

A kiderült teli hold vigyorgó arca tekintett a pokoli látványra. Idegeim megtagadták szolgálatukat. Hánytat vágdóttam s hosszában terültem el a földön.

Erső karok döröszölgőre ábréstem fel. Felettem a kapu íjűt arccal szorgoskodott, hogy életet lehessen adni tagjaimba. Az egész kórházi személyzet ott sürgött-forgott körülöttem.

Már derengett. A fölkelő nap bitor sugarai izzó ércsel hintettek be mindent a terebben. Ugy tűnt fel nekem, kőválygó fejemmel, mintha a pokol tanítványai rajzoltak volna felém, a kórházi alkalmazottak veres fényben csillámló ábrázatait látva.

Sikerült talpra állanom. Oly gyengének éreztem magam, hogy alig bírtam lábamon megállni. Minha végigverték volna rajtam s egy porcikámat sem hagyták volna meg épen bennem.

Első kérdésem volt, mi van barátommal?

A kapus megindultan tekintett reám.

A doktor ur szegény. Erőszakkal kellett lefejtenuk a hulláról. Mindenkint meg akart ölni. Kénytelenek voltunk kényszerzubbonyt reáhuzni. Négyen is alig bírtuk vele.

— S hogy vették észre, hogy itt vagyunk?

— Oh kérem, az irtózatoss volt. Nemsokára, hogy feljöttek a huszonötösbe, a szegény doktor ur lejtött a szobámba s arra kért, nyissam fel a kaput. Karjai között a hullá fektett.

Értelmetlenül néztem reá. Nem tudtam, mit akar az öngyilkos leánnyal kezdeni. Mikor arcára néztem, az irtózat dermedése szállotta meg tagjaimat. Mindjárt észrevettem, hogy valami nagy változás történhetett a szegény doktor ur agyában.

Ugy látszik, megunt a hosszas várakozást, mert rettenteseen ordított reám, hogy mi lesz a kapuval.

— Azonnal doktor ur, szóltam megrettenve, de átlátva a helyzet félelmetes s reám veszélyes voltát, utközben hevesen csengettem a szolgálatot tevő személyzetnek.

Három szolga szempillantás alatt ott termett.

Most már bátran mertem fellépni a szerencsétlen ellen.

— Mit akar a hullával, doktor ur? — kérdeztem tőle.

— A hullával, — kiáltott reám — hát megőrült, hiszen ez a leány él. Elviszem a lakásomra. Ő az én menyasszonyom.

Most már biztos voltam abban, amit előbb félve sejtettem.

— Sajnálom doktor ur, hogy meg kell tagadnom kérését, de a hullát nem engedhetem kivinni a kórházból.

Erre irtózatossan dühöngeni kezdett. A három markos ápoló meg én csak nagynehezen tudtuk megfékezni.

A megfigyelőbe helyeztük.

Mihályi bácsi befejezte előadását, majd nedves szeméit megtörülve, dübnyögve távozott, még utközben is egyre hajtogatta:

— Szegény doktor ur, szegény doktor ur.

Siettem a megfigyelőbe. Ott heveré szegény barátom, kényszerzubbonyban az ágyban.

Mikor beléptem, a szítkök és szaldalmak özönét zudította felém. Ajka tájtékkzott a dühtől, mig a szemében az örület vibráló tüze csillogott.

Csüggedten hagytam el a csellót. Szívemet a fájdalom keserve facsarta össze.

Egy könnyesepp gördült le lassanként a szememből.

Sohasem fogom ez éjszaka elfelejteni...

Jogászok! Ügyvédjelöltek!

Dr. Erős Vilmos
szolgálatos jogisemináriuma
(Bébi-utca 8. szám, Telefon 118-27.)
meglepő sikerrel készít elő

Ügyvédi, bírói vizsgákra, az összes jogi szigorlatokra és alapvizsgákra

5 évig ingyen

javított törés esetén is a tőlem 14 napi próbára rendelt órákka fehér fém, rubinköves, hengerjártatú vízhatlan, kocsin, löhátón, hideg, melegben percre kipróbált, 3 fedellű 8 — K vagy 8 fedellű 12 — K zsebórámat. Nem teiszót kicserélem vagy a pénzt visszafizetem. — Arjegyzéket ingyen küld.

Udvari János
magyar órásmester
óra- és ókszertelepe Kunszentmiklós.

A híres Hajdusági bajuszpedrőt

— Védjegy. —

KITÜNTETÉK
a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel. Ez a legjobb bajuszpedrő a világon! Szánatlan küszöbölve érkezik naponta a világ minden részéből. Tisztelt gyógyszerészek ur! Mióta a hajdusági bajuszpedrőt először megpróbáltam, csakis azt használom, mert ez a világon a legjobb. Ajánlom is mindenkinek. Bár Splineyi Úton. Kapható minden gyógyszerertárban vagy drogeriában. Vagy készítő

GROSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerésznél, DEBRECEN 4.
Egy doboz 50 fillér.

Köhögés, rekedtség, számarhurut, asztma, tüdővész (heptika) ellen

egyedül biztos szer a

Szabolcsi

tüdő- és mellszörp

1 üveg ára 1 kor. 60 fill.

Megrendelhető: **LÁNYI gyógyszer-tár Nyiregyháza**, aki 5 üveget bérmentve küld.

Miért használ minden ember

MEDIN

kőszvény-szeszt, mert ez az egyedül sár a kőszvény bírtos olmasztására. A hála nyilatkozatok százszázalékos bizonyítják, hogy a

„Medin“

kőszvény-szesznek mily kitűnő hatása van a legidősebb és legcsökönyösebb kőszvény és esz esetekben. Szakfőrák véleménye szerint korszerűt alkot, a csur és kőszvény gyógyításában.

Ne mulassza el megpróbálni és rendeljen azonnal egy üveg

„Medin“

Tőszvény-szeszt 1 kor. 50 fillért. Kapható minden gyógyszerertárban és drogeriában. Ár 1 kor. 50 fillér. Használati utasítás a dobozban. Készítő: Szent László gyógyszer-tár vegyszertári laboratoriuma Budapest, Rókk Szilárd-utca 23. Főraktárak: Török Közveti gyógyszer-tára, Király-utca 12 és Annyssy-ut 26. Radanovits Testvérek Bébi-utca 1. szám.

Ujság- elárusítók

kik elszámolásra verseny-
nélküli érdekfeszítő poli-
tikai hetilap jövedelmező
eladásával foglalkozni ki-
válnak, küldjék

sürgősen

czimüket

Dr. PALLOS ÁRPÁD

szerkesztőnek

BUDAPEST, VII.,

RÁKÓCZI-UT 10.

NAGY és

FÉNYES

KERESÉT

BIZTOSITTATIK !!

A legkitünőbb
magyar pezsgő

Palace sec

és

Palace

casino.

Mindenki ezt kérje.

Utánzatoktól óvakodjunk

Varrógép és kerékpár raktár!

Könnyű és fényes mellékkereset
nők és családok részére a híres

„KOR” KÖTŐGÉPEK

No hiányozzék egy ház-
tartásban sem az eredeti **STYRIA** kötőgép

Árjegyzék ingyen, könnyű fizetési feltételek.

Fogl J. L. és Társa **Budapest, VIII.
József-körút 42**

Az emberi kéz mint sérvkötő!

Sensatiós találmány!

Kérjen ingyen prospek-
tust, portómentesen küld

POLLITZER

sérv-ambulatórium, specialis
orvosi rendelő intézet

Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.
félcemelet.

ÜGYNÖKÖK

10-20 koronáig terjedő napi keresetre

tehelnek szert törvényesen en-
gélyezett sorsjegyek eladásá-
val kedvező fizetési feltételek
mellett. — Ajánlatok

UJ FORTUNA cím alatt
Budapest, V., Postafiók 78

I. és II. helyü jelzalogkölcsonök

parcellázások, vállalatok
finanszírozása a legjutá-
nyosabb feltételek mellett.
Házak és ingatlanok vétele
és eladása legmagasabb
árban.

Díjazás csakis eredményes
eljárás esetén **utólag.**
Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. félcemelet 1
Elintézés levelben is.

PERZSASZŐNYEGEK

nagy
választékban

Agobián és Adorján

Olcsó, szabott árak!

Budapest, IV. ker., Váci-utca 9. szám

Uj ajtók és ablakok

vasredőnyök és kapuvas-
rácszatok, kertkerítések,

olcsón kaphatók Kelemen Mórnál

BUDAPEST, V., Falk Miksa-utca 72-74.
Lipót-körút sarkán.
Fióközlét: Visegrádi-u. 31.

Nem hiába diadalmaskodott
a londoni, párisi és berlini kiállításokon
a legjobb és legbiztosabb hatású gyógy-
szer, a

KORONA-szesz,

de elmondhatjuk, sőt ezekre menő elis-
merő levellel igazolhatjuk is, hogy nincs
hathatósabb szer, amely oly rövidesen és
gyökeresen gyógyítana köszvényét, csúzt,
szagattást, fog és fejhasogatást, nyílást,
derék, kar és lábajást, valamint mell,
gyomor, belfájást és szélgyöresöt, mint a

KORONA-szesz.

Ajánljuk ily bajokban szenvedőknek, hogy ne is
próbálgassanak más, hanem mielőbb tegyenek
rendelést — **Egy üveg 1 Korona.**
Kapható gyógyszárakban vagy a készítőnél:
KORONA gyógyszerárban **TURKEVÉN.**

CSAK NEM MEGYEK MAGÁVAL EGY ÚTON
ELOSZ VÉDVEK EGY PÁR LEGANS CIPŐT
A TEDDY SHOE COMPANY MAL
MUTUMKÖRUT HUSZONHAT
SZAM - ALATT

A köztudatba ment át
hogyan csakis

KALLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28
szállítja teljes jótállás mellett a leg-
híresebb motorosépio készleteket. Az
egész országban legjobbnak és leggyorsabb-
nak elismert **VALÓDI** Kallai Lajos mo-
torokról kérjen dísz-főiratot.
FIGYELMEZTETÉS! Kallai Lajos hí-
nves motorgyára nem tévesztendő
össze más Kallai nevű cégekkel

Párisban a nagy aranyéremmel
A magyarországi és a kül-
földi hölgyközön ég leg-
ujabb, legjobb és elismert
szépitő szereit:

ILLES-féle LILIOM-CRÉM
ára 1 Kor.
ILLES-féle Liliom-szappan
ára 90 fill.
ILLES-féle Liliom-pouder
ára 1 Kor.
Laricin-capsula ára 2 K, 50 fill.
vese, hólyag, húgyeső és főlvas (tríper)
fertőtlenítő, biztos hatású gyógyszer. Ti-
tektartás mellett **ILLES** gyógytár
SZABADKA.

Pipere és gyógyszerkülönlegességek

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott kakukfű keserű
háziszser néhány napi használat után
teljesen megszünteti a különféle gyo-
morbajokat. Hirtelen rosszullet és uta-
zásoknál nélkülözhetetlen háziszser.
Kapható mindenütt. (Főraktár: Török
József gyógyszerár, Budapest, Király-
utca 12.) Árak: kis üveg 80 fill., nagy
2 kor. Vidékre 6 kis vagy 3 nagy
üvegnél kevesebb nem küldetik. —
Óvakodjunk utánzatoktól.

Készíti:
HANKOVSKY IMRE, GÖDÖLLŐ

Hálás lesz, ha „Glória”

lábhintőport használ, mely egy
heti használat után **örökre**
megszünteti a lábizzadást. —
K 1.20 beküldése mellett franco
szállítunk egy dobozzal. Kapha-
tó kizárólag **„Vörösrák”**
gyógyszertárban, Pozsonyban.

HÜSÍTŐ

izzadás elleni kenőcs.
24 óra alatt
a legmakacsabb lábizzadás is
megszűnik.
— 1 doboz 30 fillér. —
Kapható:
Bpest, VII., Dohány-u. 5.
Watterich drogériában.